

To: (10)(2e) [(10)(2e) @rivm.nl]; (10)(2e) [(10)(2e) @rivm.nl]; (10)(2e) [(10)(2e) @rivm.nl];
 (10)(2e) [(10)(2e) @rivm.nl]; (10)(2e) [(10)(2e) @rivm.nl]
From: (10)(2e)
Sent: Sun 6/14/2020 9:34:22 AM
Subject: FW: vertrouwelijk
Received: Sun 6/14/2020 9:34:23 AM

Ter informatie een mail die ik vandaag naar pSG heb gestuurd mede ter voorbereiding van ons extra PO komende dinsdag.

H gr

Met vriendelijke groeten,

(10)(2e) (10)(2e)
 (10)(2e) RIVM

Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
 Antonie van Leeuwenhoeklaan 9 | Postbus 1 | 3720 BA Bilthoven

T (10)(2e)
 (10)(2e) @rivm.nl
<http://www.rivm.nl>

RIVM De zorg voor morgen begint vandaag

From: (10)(2e)
Sent: zondag 14 juni 2020 11:31
To: (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>
Cc: (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>
Subject: vertrouwelijk

Beste (10)(2e),

Mede in voorbereiding op ons overleg van komende week wil ik je graag vanuit mijn eigen perspectief nog even meenemen in de situatie bij RIVM, en de achtergrond van mijn slecht ingeleide voorstel in ons laatste overleg, en ook even updaten aangaande de activiteiten die wij hebben ondernomen om te werken aan de financieringsbasis, en met name betere financiering van de kennisbasis, voor het RIVM.

Zoals je weet zijn de financiële situatie en de kwetsbare kennisbasis onderwerpen die in onze overleggen ter sprake zijn gekomen vanaf onze eerste ontmoeting. Ik heb je eerder geïnformeerd over mijn ervaring dat ik -onvoldoende geïnformeerd door mijn gesprekspartners die ik geraadpleegd heb voor mijn overstap naar RIVM (bij RIVM, en VWS)- na enige tijd doorkreeg dat ik (1) een deels verwaarloosde organisatie (in termen van bedrijfsvoering, aansluiting bedrijfsvoering-primair proces, organisatie-ontwikkeling, IV) onder mijn hoede had gekregen, waarbij (2) de op papier gunstige eigen-vermogenspositie bleek te bestaan uit middelen die door (1) meer dan volledig gehmarkt waren en dus intussen zijn opgesoupeerd, waarbij (3) de transitie naar de nieuwbouw onder-begroot bleek te zijn, en (4) door RIVM bij eigenaar en opdrachtgevers de onrealistisch-optimistische boodschap was afgegeven dat met verhuizing naar de nieuwbouw efficiëntievoordelen te halen waren waardoor huisvestingslasten lager zouden worden (inderdaad: lager dan wanneer we de oudbouw up to date hadden gemaakt, maar zeker niet lager dan de huidige situatie waarbij we deels met verouderde infrastructuur werken). Hierbij is recent nog bijgekomen dat ook de bouwverzekering meer kosten te maken, waarvan hij vindt dat de staat deze deels zou moeten bekostigen, waarvoor nu een commissie van deskundigen is ingericht om daarover een advies/oordeel te geven.

Kortom: ik heb een RIVM aangetroffen met behoorlijk omvangrijke financiële en organisatie-ontwikkelingsproblematiek. Daar heb ik met de organisatie vanaf dag 1 hard aan gewerkt, heb ik een aantal veranderingen in leiderschap doorgevoerd. En mede door bezuinigingen vorig jaar, en aanvullende bezuinigingen halverwege het vorige jaar, hebben we in 2019 binnen begroting kunnen realiseren, maar met veel pijn en moeite, en met verdere verwaarlozing op de loer.

Vorig jaar is ook voor mij en de hele organisatie duidelijk geworden dat we onvoldoende ruimte hebben om onze kennisbasis op orde te houden; dit is niet voor niets een prominent strategisch thema voor de komende jaren, met instemming van eigenaar en coördinerend opdrachtgevers. Zoals we besproken hebben, is die kennisbasis de

afgelopen decennia eerst zorgvuldig opgebouwd en op de voorkomende en te voorziene maatschappelijke opgaven en de daarvoor benodigde kennis steeds aangepast en geëvolueerd. Die kennisbasis wordt opgebouwd, onderhouden en vernieuwd door ruimte voor bijhouden van de wetenschappelijke literatuur, deelname in regionale, nationale en internationale kennisnetwerken, ruimte om (o.a. via beschikbaarheid van tegenfinancieringsmogelijkheden) te participeren in nationale en internationale wetenschappelijke consortia en onderzoeksaanvragen (o.a. bij zomw en Europese Commissie), en door eigen programmering van kennisopbouw en innovatief onderzoek en methoden- en modelontwikkeling. Om voorbereid te zijn op de vragen van morgen.

De ruimte daarvoor is echter stelselmatig kleiner geworden. Nadat RIVM een agentschap is geworden, is RIVM voor het overgrote deel (>95%) opdracht gefinancierd. Die opdrachten betreffen adviezen voor beleidsvragen, en bieden weinig tot steeds vaker geen ruimte voor kennisopbouw en onderhoud. Ruimte voor eigen programmering is zeer beperkt. Enige ruimte hiervoor komt uit het Strategisch Programma RIVM (SPR), maar zoals we eerder aan je hebben toegelicht, is het SPR programma in absolute termen (Euro's) en relatieve termen (t.o.v. onze hele omzet uit beleidskennisopdrachten) sterk teruggelopen. Dit vanuit bezuinigingen volgend uit de vorige economische crisis die in de afgelopen vette jaren niet zijn gecompenseerd-, en is met <4% bij lange na niet de 15-20% ruimte voor eigen programmering die vaak genoemd wordt als nuttig en noodzakelijk voor, en ook beschikbaar is bij organisaties als RIVM. Bij delen van het RIVM is de ruimte om zelf te programmeren iets groter, m.n. bij CiB, omdat daar de noodzaak van enige 'overcapaciteit' in rustige tijden -die dan ingezet kan worden voor eigen onderzoek en kennisopbouw- gezien is, ook om bij een uitbraak die capaciteit in te kunnen zetten in de crisisorganisatie, en als eerste beperkte opschaling. De huidige crisis bevestigt die noodzaak. Maar ook bij CiB is dat ijs dun.

Verder kan ik mij niet aan de indruk onttrekken dat door de enorme motivatie en werkhethos bij verreweg de meeste RIVM-ers, de bovenstaande problematiek bij onze 'powers that be' onvoldoende zichtbaar is, en onvoldoende urgent wordt gevoeld. Het RIVM levert de benodigde kennis -paraat, just-in-time, kort cyclisch waar het moet, met handelingsperspectief- in de stikstofcrisis (wat onze MP nog maar enkele maanden geleden de grootste crisis uit zijn premierschap noemde), in de SARS-COV-2/COVID-19 crisis (wat een nog veel grotere crisis blijkt te zijn), en bij een veelheid van andere onderwerpen. Ik kan mij dus niet aan de indruk onttrekken dat we door dat goede werk, onszelf in de vingers snijden; want dat werk rust flink op roofbouw. Het kan niet dankzij de ruimte die we hebben, maar we doen het ondanks het gebrek aan ruimte.

Wij hebben de afgelopen maanden herhaaldelijk over de bovenstaande problematiek gesproken, en de manier waarop dat kan stel ik zeer op prijs; ik merk niet alleen een echt luisterend oor, maar ook meedenken over gezamenlijke oplossingen.

In dat kader zijn verschillende initiatieven ingezet, die hun weerslag hebben gekregen in het zogenaamde ontwikkelplan, en de verkenning van versterking (financiering) kennisbasis.

Over het ontwikkelplan waren we het inhoudelijk eens, en heb ik je boodschap gekregen dat ik dat kan uitvoeren, ondanks dat de voor de bekostiging van dat ontwikkelplan ingediende claim niet gehonoreerd is.

Voor de kennisbasis zijn Els en ik de boer opgegaan -zoals we afspraken- en hebben met topambtenaren van onze opdrachtgevende ministeries gesproken, met collega-kennisinstellingen, met de raadviseur Leefomgeving van de MP, met andere stakeholders in Den Haag en de regio, en ik heb e.e.a. ook kort met onze minister (Hugo) besproken, o.a. toen hij bij RIVM op bezoek was. Afspraken met de minister van LNV en staatssecretaris I&W worden gemaakt, en de raadsadviseur van Rutte heeft ons laten weten dat een afspraak met de MP m.n. over de kennisbasis leefomgeving ook passend is en waarschijnlijk ingepast kan worden, vanuit de ervaringen in de stikstofcrisis (die nog ongoing is). En daar is natuurlijk de coronacrisis en het daaruit voortgekomen heel directe contact tussen MP en onze directeur infectieziektenbestrijding bijgekomen.

In onze gesprekken over de financieringsstructuur en de financiële situatie van RIVM identificeren we de issues, en komen wij met voorstellen hoe die aan te pakken: bedrijfsvoering, financierings- en tarievenstructuur, IV organisatie, nieuwe huisvesting, transitie/verhuizing, kennisbasis, SPR/innovatie.

Ons laatste overleg -waarin ik zonder voldoende inleiding en duiding- de '5X30M' op tafel gooide- was direct na een strategische directieraad. Daarin was de bovengenoemde complexe problematiek nog eens besproken, en daarbij hebben we ook de reacties van onze gesprekspartners over versterken kennisbasis op een rij gezet, en de door onze omgeving gegeven boodschap: "jullie staan nu zo in de belangstelling, en nut en noodzaak van een goede organisatie, infrastructuur, kennisbasis en daarvoor voldoende ruimte is nu zo duidelijk, dit is het moment om dat ter sprake te brengen". In tijden dat zoveel geld wordt uitgegeven voor maatregelen om de stikstof, pfas, corona crises te managen, zou ruimte om de organisatie, infrastructuur en kennisbasis te versterken van het kennisinstituut dat in deze en toekomstige crises moet kunnen blijven leveren, ook mogelijk moeten zijn; 30M is heel veel geld, maar zit ver achter de komma in het grotere geweld.

In dat kader lijkt ons een directe weg -het directe gesprek met de meest verantwoordelijke bewindspersonen; Hugo

vanuit perspectief van minister-eigenaar; en Rutte als MP en direct betrokken bij de grote crises waar RIVM kennis voor levert- aangewezen. En daar wil ik natuurlijk graag met jou in optrekken. Wat zou het mooi zijn als wij Min VWS en MP kunnen duidelijk maken dat het instituut waar ze toch flink op varen en zullen willen blijven varen, echt een bredere impuls nodig heeft voor haar kennisbasis, organisatie en infrastructuur. Dat zou voor hen ook politiek interessant kunnen zijn? En jij zou daarmee niet alleen de pSG zijn die dat RIVM de boost heeft helpen geven die nodig is, maar je stelt het RIVM dan ook in staat om de eigen broek op te houden.

Dat is de achtergrond van mijn 'voorstel', in ons laatste PO (10)(2e) Ik dacht je daar nog even zo in deze persoonlijke mail in mee te nemen, en bij onze afspraak kan ik bovenstaande natuurlijk nader duiden of toelichten.

Tot dan en hartelijke groet,

(10)(2e)

(10)(2e)
(10)(2e)

Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu

Antonie van Leeuwenhoeklaan 9 | Postbus 1 | 3720 BA Bilthoven

T (10)(2e)

(10)(2e) [@rivm.nl](mailto:info@rivm.nl)

<http://www.rivm.nl>

RIVM *De zorg voor morgen* begint vandaag